

IZHAJA VSAK DAN

Čudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nrb. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele števe po 5 nrb. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, samrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih savedov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inštitutni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačujejo in utožijo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnika brez depozita naročimo, se uprava ne odira. Naročniki na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvu lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo. Naročniki, oglašje in reklamacije pošiljajo na upravo lista. UREKIDISTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“ - Natana Tlakar. „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-branilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Delavci iz „Tehničnega zavoda“!

Zopet ste bili izdani! Zgubili ste novo bitko! Zakaj? Ker se je žrtvovalo Vaše interese interesom stranke — jedne osebe!

Pozivljamo Vas, da pridete vsi, kakor en mož na

SHOD,

ki se vrši danes, v torek 6. junija 1911 točno ob 7. uri zvečer v dvorani gostilne Viktorja Kosič v ulici sv. Marka št. 21.

DNEVNI RED: „Ponesrečeno gibanje v ladjedelnicah sv. Marka“. Vsi na shod!

Odsek delavcev iz „Stabilimento Tecnico“ pri N. D. O.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje naslednje

volilne shode

In sicer:

- 1) v torek dne 6. junija ob 8^{1/2} uri zvečer v gost. „Economo“ v enakoimenovani ulici
- 2) v četrtek dne 8. junija t. l. ob 7^{1/2} uri zvečer na dvorišču gosp. Čehovlna v Kjadinu - Sv. Alojziji.
- 3) v četrtek dne 8. junija t. l. ob 7^{1/2} uri zvečer na dvorišču g. Ivana Turk v Škorklji (ul. Romagna).

DNEVNI RED:

Državnozbornske volitve.

ROJAKI! Zberite se v velikem številu, da trdno sklenemo svoje vrste in se skupno okrepiamo za bližnji boj!

ODBOR
pol. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Odkritje spomenika Viktorju Emanuelu II. v Rimu.

RIM 4. V navzočnosti vseh členov kraljevske hiše, diplomatičnega zbora, ministrov, členov parlamenta, načelnikov civilnih in vojaških oblastij, županov iz vse Italije in nepregledne množice ljudstva je bil danes predpoludne slovesno odkrit na kapitolu spomenik Viktorju Emanuelu II. Mesto je v zastavah. Trg di Venezia pred spomenikom nujno čaroben pogled. Veliko navdušenje je vladalo, ko je dal kralj znak, da se odkrije spomenik Viktorja Emanuela na konju. Načrt za spomenik je napravil Sacconi in na spomeniku so delali najznamenitejši umetniki Italije.

Slavnostni govor je imel pa ministerski predsednik Giolitti.

Zasedanje turške zbornice zaključeno. CARIGRAD 4. Ponočna seja zbornice in senata je izmenoma trajala do preko 4.

PODLISTEK

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. - Spisal Ferdinand Schulz. - Poslovenil H. V.

Visoko umetna, iz nenavadnega bogastva las ustvarjena frizura je bila odlična z dragocenostjo, ki jo je gospa Kristina šele pred dvema urami kupila pri najodličnejšem zlatarju v Tynskem bazaru za ogromno svoto denarja in katere do sedaj ni še nihče v Pragi videl. Z najčistejšega zlata spletena široka čelanka, kakor najfinejša čipka, je bila posejana s šestimi vrstami drugega kamenja na ta način, da je tvorilo kamenje prekrasno mavrico, metajočo svoje bleščeče žarke v polnem toku okoli velikega diamanta, ki je bil zasajen ravno v sredini diadema prav nad čelom gospe Kristine in je izgledal v bleščeči igri barv kakor neizcrpljiv vir te krasne luči.

ure zjutraj. Zbornica je vstrajala pri tem, da ima ona pravico izključne kompetence do proračunskih vprašanj. Konečno je senat odklonil nadalje razpravljati o tem, nakar je veliki vezir prečital dekret, s katerim je zaključeno zasedanje parlamenta. Preporni člen proračunskega zakonskega zakona ostane nerešen.

Petrograd 4. (Petr. brz. ag.). Generalni konzul v Bejrutu knez Gagarin je v enakem svojstvu premeščen v Genovo. Generalnim konzulom v Bejrutu je imenovan dragoman odposlanstva v Teheranu Bathunhkov.

Rio de Janeiro 4. Brazilijanski aviatik Quarez, ki je predvčeraj v Sao Paulu padel s svojim aeroplanom z velike višine, je umrl za poškodbami.

XXIII. glavna skupščina

„Zaveze jugoslov. učiteljskih društev“ dne 4. in 5. junija v Trstu.

Nad 300 slovenskih učiteljev in učiteljic se je zbralo v Trstu na svojo redno vsakoletno veliko skupščino. Če smo jih v nedeljski številki pristrčno pozdravljali, kakor vzgojevalce slovenske mladine in jim klicali dobrodošlico kakor milim gostom, se pa danes iz srca radujemo na vsem njihovem nastopu osobito pa na glavnem zborovanju včeraj, kjer so nam podali sijajen dokaz, kako resno umevajo nalogo, ki jim je poverjena med narodom in kako visoko cenijo cilje svojega lastnega poklica. A kar nas je še najbolj razveselilo, je bilo zatrdilo na glavnem zborovanju, da se učitelji naši v polni meri zavedajo, da so sinovi malega in od poklicanih faktorjev zanemarjenega naroda, ki mu treba tem intenzivnejega dela na polju kulture, da nadomesti z delom uma, kar mu primanjkuje na moči števila in da s svojim delom popravi grehe, storjene na njem od drugih.

S pravim srčnim zadoščenjem pišemo to poročilo pa tudi zato, ker se je tako lepo — rekli bi: skoro otroško pristrčno — vresničilo, kar smo rekli mi v nedeljskem pozdravnem članku: da se namreč naši učitelji že ob tem kratkem bivanju med nami uverijo, da živi na tržaškem ozemlju zavedno slovensko prebivalstvo, ki ve ceniti korist in vrednost pridobitve kulture in ki zato tudi ljubi svojo šolo in učitelja, ki vrši v njej svojo vzvišeno prosvetno nalogo.

Pišemo to poročilo tudi z uverjenjem, da so, oziroma, da odnesejo dragi gostje iz naše srede najboljše utise o našem slovenskem življenju in o delovanju in uspehih njih, ki vodijo to ljudstvo po raznih poteh človeškega snovanja, ter da dogodki povodom letošnje skupščine Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev pripomorejo k boljšemu umevanju in k pravični sodbi o delovanju takozvane trž. politike.

V soboto.

Velika večina gostov je došla že v soboto tekom dneva v Trst. Zvečer so se zbrali v restavraciji „Narodnega doma“ na prijateljski sestanki v tolikem številu, da so bili — ker je prišlo tudi mnogo tržaških Slovencev — napolnjeni spodnji in zgornji prostori restavracije. Radostno pozdravljanje vse križem in pristrčnost v medsebojnem občevanju sta pričala o iskreni kolegijalnosti in bratski vezi, ki spajata učitelstvo vseh slovenskih pokrajin.

Zborovanje delegacije

se je začelo v nedeljo ob 11. uri predpoludne v Sokolovi telovadnici. Navzoči

delegatje — 155 po številu — so z velikim navdušenjem pozdravili zastopnika češkega učiteljstva. Prečitana so bila razna poročila o delovanju Zaveze in njenih društev. Iz tajnikovega poročila izhaja: Zaveza šteje 35 društev z 2094 članov. Izrečeno je bilo obžalovanje, da se Istra in Dalmacija nista še pridružila Zavez, dočim nimamo na Koroškem še nobenega društva. Najlepše pa napreduje slovensko učiteljsko društvo za Trst in okolico. Navzoče delegate je pozdravil tudi okrajni šolski nadzornik v Trstu gosp. Nekerman. Na Kranjskem pa so razmere za učitelstvo najžalostnejše in kmalo ne bodo imeli tamošnji okrajni šolski nadzorniki drugega posla nego voditi disciplinarne preiskave proti učiteljem (in kjer je prišlo že tako daleč, da izvestni okrajni šolski nadzorniki pozdravljajo na konferencah vladne zastopnike v nemškem jeziku).

Izlet po morju.

V nedeljo popoldne ob 4. uri je veliki parnik družbe „Dalmacija“ „Split“ odvel do 600 oseb — ker se je učiteljem pridružilo tudi mnogo drugega občinstva posebno pa narodnega ženstva — na izlet po morju. Vozil nas je ob obali istrski do Pirana, kjer se je zopet zasukal ter premeril tržaški zaliv mimo ponosnega gradu Miramara, vzbujajočega žalostne spomine na velike zgodovinske dogodke, do historično znamenitega gradu devinskega, ki stoji s svojo srednjeveško zunanjostjo na skalovju ob morju, kakor spomenik davno minolih in za naš narod žalostnih časov gospodarskega in duševnega robstva. Vračajoč se zopet v smeri proti gradu Miramar so se izletniki divili lepim vinogradom, ki nam, kakor priveznjeni k morju dajajo slovečega „prosekarja“. A ko je parnik dospel vstric grljanskega kopališča z njegovim hotelom in njega nasadi, so izletniki gledali košček našega obrežja, ki ga je narava obdarila najbogateje s svojo krasoto in divoto. Da! Tu so videli izletniki oni del obrežja naše Adrije — od Devinu do gradu Miramar, ki je zares naš — slovenska last. Seveda je pogled z morja na vso našo lepo, višjo okolico, posejano z mičnimi slovenskimi selišči, vzbujal občudovanje izletnikov; le škoda, da jim je oblačno vreme vzkratilo še višji vžitek: pogled na julijske Alpe in v lepo furlansko ravan, izlazi tudi na izliv Soče v morje. Očaka Nanosa smo sicer videli ali tudi on se nam je kazal le v nejasnih konturah.

Pred Grljanom se je parnik vstavil, ker je bil obisk parka miramarskega in našega slovenskega kopališča Grljan tudi na programu izleta. Tu so doživeli gostje preradostno presenečenje. Proti parniku je plula mala flotilja ladij na vesla. Ta flotilja je spremljala motorni čoln „Miramar“ z nežnima slovenskima hčerama na krovu, ki sta donosali pozdrav naše okolice našim gostom slovenskim učiteljem. Jedna — gospe Rafaela Martelančeva iz Barkovelj — je bila odeta v pestro okoličansko narodno nošo a druga — učenka Marija Lukševa z Proseka — je bila v beli obleki. Z obrežja pa so nam preko morske gladine zveneli akordi slovenskih koračnic v pozdrav; pozdravljala nas je tudi trobojnica proseškega „Hajdriha“. Mala flotilja je obkolila veliki parnik, a mala Marija Lukša je iz čolna ven pozdravila goste.

Pozdravljeni bodite, mili gostje, Vi pijonirji prosvete došli tam iz zelene Stajerske, milega Korotana, iz slovenske Švice, Gorenjske, iz tužne Istre, iz bratske nam Češke.

krasni meščanki, ki se je pred njih očmi dvigala danes v do tedaj še neznani krasoti. In niso gorele samo oči lahkomišljenih, lahko vspalmevaločih mladičev; ampak tudi marsikatera modra in previdna glava je izgubila hladno prevdarenost in se vjela v čaru milostnih pogledov gospe Kristine.

Toda to pot ni bilo gospe Rokyčanski nič ležeče na tem, da bi katerega izmed teh domačih občudovateljev odvelela kakor mastno žrtev svoje lepote v svoje udobne, toda tem nevarnejše sobe. To pot je zaničevala njih navdušenost, ni se brigala za njih strastne poglede, ni si želela njih vničanja. Njene misli so letele nad vsemi tja k kralju Kazimirju. K njemu je obrnila in osredotočila vse orožje svoje ljubimске umetnosti, samo njega je želela danes zapreti v mrežo svoje zapeljive pojave.

Zdelo se ji je, da se ji njen trud posreči. Kralj ni niti očesa odvrnil od nje, njegovo zagorelo lice kakor bi se še bolj razvnelo v sled notranjega žara, ki je sršal z njegovega divjega pogleda. Njegova roka se je zdrnila od trenutka do trenutka, kakor bi hotela namigniti njej v

Srčna Vam hvala za izkazano nam čast, da ste nas obiskali. Žal pa, da ostane pri nas tako malo časa. — Vendar želim, da se še v tem malem času prepričate, da bivajo tu ob sinji Adriji še zvesti sinji in hčere premilega našega in vašega slovenskega naroda. Smelo rečem: Prej se posuši to morje nego usahne goreče rodoljubje do naše mile slovenske domovine.

To se mi je zdelo potrebno omeniti, da, mili bratje vsprejmete z večjo radostjo naše najpristrčnejše pozdrave, katere jim ravno Vi ponesete tja na vse konce naše domovine. Dobro došli!

In Vi gospod predsednik blagovolite vsprejeti v dar ta mali šopek, kakor znak našega visokega spoštovanja, do onega stanu, ki nas je povzdignil iz temote in postavil na žarko solnce prosvete in omike! — Živeli!

Predsednik Zaveze gospod Luka Jelenc se je spustil s parnika po stopnicah in se je z zadnje stopnice v navdušenih besedah zahvalil na tem radostnem presenečenju. Začelo se je prevažanje gostov s čolni na obrežje ob neprestanem sviranju godbe. Stopivši na kopno pa so v belo oblečene šolske deklice obdarjale goste s cvetjem. Radostnih src so se gostje zgrnili po velikem parku hotela „Grljan“, kjer se je zbralo toliko domačega občinstva iz bližnjih vasi, na čelu mu društvi „Hajdrih“ z Proseka in „Danica“ iz Kontovelja, da se je veliki vrt napolnil do zadnjega kota. Razvilo se je gostom v čast veliko narodno slavlje, v najlepšem pomenu te besede. Svirala je godba, udarjal je vrli tamburaški odsek vrdejskega „Sokola“, ki je že na parniku med vožnjo razveseljeval goste, pevala sta mešana zbora združenih Prosečanov in Kontoveljcev pod vodstvom g. Cibica in učiteljskega društva, pod vodstvom g. Emila Adamiča. Navdušenje je visoko valovalo, a na višek se je povzpelo med in po krasnih govorih. Prvi je pozdravil goste v imenu tržaške okolice g. Ivan Lukša, ki je naglašal, kako to naše, siromašno sicer ali značajno in zavedno ljudstvo iz polnega srca pozdravlja svoje goste, nositelje slovenske kulture. Na tem pozdravu, ki je na goste napravil najgloblji utis, se je v imenu poslednjih zahvalil v imenu Zaveze g. Jelenc. Slavil je zavednost tržaških Slovencev in naglašal, da je to najlepša točka v programu tega izleta.

Prišli smo k Vam — je vskliknil — da se navzamemo Vašega navdušenja, ki je tako veliko, kakor je vroča Vaša zemlja. Ves slovenski svet se divi Vašemu boju in Vašim vsemoh. Kličem Vam: Vstrajajte v tej borbi!

Naslednji govornik je bil g. učitelj in deželni poslanec Engelbert Gangl, ki je govoril množici pesniškim zanosom. V živih barvah je opisoval težke boje, ki jih mora biti slovensko učiteljstvo po slovenskih pokrajinah za svojo čast, za svoj ugled, za svoj kruh. Resnična je beseda predgovornika, da je za nas učitelje to najlepša točka na programu današnjega dne, ker tu nas ne vsprejema narod z hinavskimi lici, ampak z odprtim srcem. Slovensko učiteljstvo se ni odtrgalo od ljudstva, pač pa bi njegovi sovražniki hoteli odtrgati ljudstvo od učiteljstva. Tem večja čast narodu v tržaški okolici, ki deluje roko v roki z učiteljstvom za čast, poštenje in napredek slovenskega naroda.

Predsednik političnega društva „Edinost“ g. dr. Josip Wilfan je v krasnih vznesenih besedah slavil šolo in nje pomen za

pozdrav; njegova mogočna junaška postava se je časoma zravnala na prestolu kakor bi ne imela več miru na njem.

Gospa Kristina je pridočno zasledovala, kaka nestrpnost se je polotila kralja Kazimirja, ko je že v četrtili zvok trobent in bobnov proslavljala zmagovalca v borbah, in kako malo pozornosti je posvečeval svojemu gostitelju, ki je ves razveseljen nad jako posrečenim tekom redke slavnosti, kakoršne podobne ni bilo z lahka najti v mnogih mestih Evrope, izražal svojo zadovoljnost s pohvalnimi kretnjami in glasnim pritrdjevanjem na vseobčo radost.

Ko si je bila svoje zmage popolnoma svesta, ni niti čakala konca turnaja, ampak se je nepričakovano dvignila in je — uprviš samo še en dolg in pomenljiv pogled na poljskega kralja — kakor bi ne bilo nič drugega, kar bi bilo vredno njene pozornosti, s ponosnim, majestetičnim korakom stopila z odra in odšla v svojo hišo.

Tukaj se je vrgla Aluši, ki je z okna opazovala vso slavnost, z radostnim vsklikom v naročje.

(Pride še.)

ves narod. Koga naj naše ljudstvo priskrbeje pozdravlja nego ravno svoje učiteljstvo. A velik pomen je v dejstvu, da je prvi pozdrav sporeč gostom na tržaškem ozemlju prišel iz ust našega okoličana, da jim je prvi pozdrav izrekla naša okolica. Ona je bila zibelj in edino zavetje tržaškega Slovenstva v minolih časih; ona je vstvarila podlago, na katero opira tržaško Slovenstvo vse svoje delo za napredek in svojo bodočnost. To kar vam kličem jaz, bi vam govoril — četudi morda v skromnejših oblikah — ali gotovo še z iskrenjo besedo sleherni slovenski delavec. Kajti on občuti vso dobroto slovenske šole, ko more, odhajajoč na delo, mirnim srcem izročati svojega otročiča slovenskemu učitelju. Zato hvala slovenskemu učiteljstvu na tem obisku.

Zadnji govornik je bil češki učitelj Skalický, ki je črtal analogijo boja učiteljev na Češkem in Slovenskem, kjer se morajo boriti proti vnanjemu in domačemu nasprotniku. Zatrjal je bratske vezi, ki spajajo češko in slovensko učiteljstvo, ter se je na zaključku obrnil do mladine, naj ostane zvesta naukom svojih učiteljev.

Po vsakem govoru je godba zasvirala narodno himno, oziroma koračnico in orilo je živio-klicev, da se je odmevalo tja v tajinstveno noč nad morsko gladino. Slavje je trajalo do 11. ure in je vspelo najkrajše, kar moramo ceniti tem više, ker ni bilo nikakih priprav in nikake reklame. To ravno povšuje vsprejem, ki ga je priredila okolica slovenskemu učiteljstvu: bilo je spontanno, prihajalo je iz srca. Mnogi gostje so nam zatrjali, da jim ta dan ostane neizbrisn v spominu.

A tudi ob prevažanju s kopnega na parnik so prejeli gostje novih krasnih in za mnoge povsem novih utisov. Noč nad morsko gladino, a na njo pada čarobna svetloba iz reflektorja na parniku. Rahlo valoveči morski element govori svojim šumenjem svoj tajinstveni govor. Tam na obzorju se začnejo trgati oblaki in prikazuje se nočni vasovalec, blede mesec in začena sipati svoje srebrne niti na ves prizor. Vmes pa glasno pevanje veselih družab v ladjah, ki se počasi pomikajo po morski gladini. Bil je to prizor, katerega poeziji se s slastjo udaja človeško srce.

Na krovu velikega parnika zopet veselo ranje. Ali skoro se je spremenila slika in delovali so na nas drugi utisi. Vozili smo zopet mimo gradu „Miramar“. Ponosna stavba je bila povita v polutemo, kakor da si je nadela črno obleko, ker žaljuje v spominu na minole tragične dogodke, ki so se začeli odigravati med njegovim obzidjem. Toda to je bilo le za trenotek. Odpri se nam je divna slika na bogato velemesto, ki se je zdelo kakor potopljeno v morje magične svetlobe. Zopet so veselo zavrskala srca in veselo je donela pesem. In ko smo na pomolu Giuseppina zapuščali parnik, so gostje, pod mogočnimi utisi tega izleta, v živih besedah peli slavo krasoti tega koščka zemlje in vrlinam ljudstva, ki biva na njem — radujoč se, da je ta krasota sestaven del naše slovenske domovine!

Včeraj predpoludne se je vršilo glavno zborovanje Zaveze. Poročilo pride. Za danes omenjamo le, da je zbrano učiteljstvo pozdravil dr. Rybář v imenu tržaških Slovencev, da so bili v imenu šolskih oblasti navzoči gg.: deželni šolski nadzornik Matejčič, namestništevni svetnik Prinzig in okrajna nadzornika Kante in Nekerman ter da so tem gospodom in zastopnikom češkega učiteljstva zborovalci prirejali burne ovacije.

Dr. Gregorinovi shodi.

V Zgoniku.

Shoda v Zgoniku, ki se je vršila v nedeljo ob 10. uri v gostilni gospoda Grudna se je udeležilo do 150 volilcev, med njimi 13 socialnih demokratov iz Nabrežine.

Gospod kandidat je razvil svoj že znani program, po katerem misli delovati, ako bo izvoljen. Predsednik shoda gospod Methijer Milič je podal na to besedo socialistu Marici iz Nabrežine. Ta gospod se je postavil na zelo komodno stališče in proglasil dr. Gregorina krivim za vse grehe, ki so jih po njegovem mnenju storili „meščanski“ poslanci. Zato naj Kraševci nikar ne volijo dr. Gregorina. Dr. Gregorin je nepobito dokazal, da tudi 87 socialistov v parlamentu ni moglo delati čudežev, narobe, s svojim postopanjem so večkrat pomagali vladi iz zagate. G. Marica se Gregorinovega programa sploh ni dotaknil in ga celo pohvalil. — S shodom v Zgoniku sme biti naš kandidat zadovoljen.

V Gorjanskem.

Tudi ta shod, ki se je vršil v nedeljo popoldne, je bil prav dobro obiskan. — Predsedoval je g. Karol Strekelj. Govor dr. Gregorina, ki vsebuje vse zahteve na korist kmeta, je napravil na poslušalce najboljše utis. Oglasil se je na to za besedo socialist klesar Lavrenčič, ki je govoril proti — odvetnikom. Mož sploh ni vedel, da imajo tudi socialni demokrati med svojimi poslanci odvetnike in je potem, ko mu je dr. Gregorin povedal, da sam papež avstrijskih socializmov dr. Adler, je tudi odvetnik, resignirano vzkliknil: „Potem nas vse skupaj farbajo“. To pač lepo dokazuje vso absurdnost onih, ki volilce slepijo, češ, da odvetnik ne more zastopati koristi ljudstva, a

imajo v vodstvu stranke tudi odvetnike. Ker se ni nihče drugi ni priglasil k besedi, je predsednik zaključil shod.

V Temnici.

Vzlic temu, da je tu doma kandidat nasprotne stranke, se je tega shoda, ki se je vršil včeraj zjutraj na binkoštni ponedeljek, udeležilo nad 50 volilcev. Predsedoval je g. Fran Trampuž. Poslušalci so z zanimanjem sledili izvajanjem dr. Gregorina. Temničani so imeli včeraj priliko spoznati, da dr. Gregorin ni tak, kakor ga slika „Gorica“ in da je voljan brez bobnečih fraz in obljub po svojih močeh pomagati kraškemu kmetu v slučaju, da bo izvoljen.

V Komnu.

Dobro je bil obiskan shod v Komnu, ki se je vršil včeraj pop. na dvorišču gostilne „Vinarskega društva“. Zbralo se je 150 do 200 zavednih volilcev. Predsedoval je g. Jos. Švara. Tudi tu je dr. Gregorin v jednatih besedah razvil svoj program in izlasti povdarjal potrebo zgradbe železnice, ki bi spajala Stanjel z Nabrežino ali Tržičem. — Ta železnica bi bila za komenski okraj ogromnega pomena. Vsi goriški okraji so zvezani z železnicami, samo komenski okraj je v tem oziru zanemarjen. Zato bo moral bodoči področni poslanec tega okraja posvetiti temu vprašanju vso pažnjo. Dr. Gregorinov govor je bil vsprejet z odobravanjem in kakor se zdi, so šanse na Komenščini precej ugodne. Ker se na to ni nikdo priglasil k besedi, je predsednik gosp. Švara zaključil shod, toplo priporočujoč kandidaturo dr. Gregorina.

Razbit socijalistični shod v Škedenju.

Socijalno demokratična stranka je sklicala za minulo nedeljo v Škedenj v dvorani g.e. Sancin-Čemot shod, na katerem bi bil imel govoriti kandidat socijalno-demokratične stranke za okolič, g. Etbin Kristan. Shod je bil napovedan za četrto uro popoldne. Socijalno-demokratična stranka je vabila na ta shod z velikimi rdečimi lepaki, ki so bili nabiti po Škedenju in okolici Škedenja. Že pred napovedano uro je prišel g. Kristan z g. Gasparijem, kakor šefom generalnega štaba in kakimi 20, večinoma italijanskimi — socijalisti iz mesta. Gospod Kristan in njegova družba so poseli okoli mize v vrtu pred dvorano.

Točno ob štirih je prišlo kakih trideset slovenskih narodnih volilcev, ki so šli skozi vrt naravnost v dvorano. Ker je bila dvorana prazna, so zapustili dvorano, ter se postavili na gorenjem delu vrta, ki tvori pred vhodom v dvorano nekako teraso ter čakali tu — kakor galerija — stvari, ki imajo priti. Med tem se je nabralo tudi v vrtu samem precej ljudstva.

Okoli četrte na pet je vstal gospod Gaspari, potrkal na kupico in spregovoril:

Cenjeni sodrugi! Imenom izvrševalnega odbora jugoslovanske socialne demokracije otvarjam današnji shod, zahvaljujem se ... dalje g. Gaspari ni prišel.

Z „galerije“ doli je zadonelo: Predsednika voliti!

G. Gaspari: Ali počakajte vendar, da spregovorim ...

Predsednika! Predsednika voliti! je bil odgovor.

„Galerija“ je med tem prišla v vrt.

G. Gaspari: Vprašajte dra. Mandiča, kako sem jaz vodil shod v Rojanu.

— Vprašajte Mihevc, kako je on včeraj razsajal na našem shodu! — je bil odgovor.

Nekateri naših so posredovali, naj se pusti Gasparija spregovoriti, ali bilo je zastonj.

— Tudi oni niso včeraj pustili našim govoriti!

Zadonela je „Lepa naša domovina“.

Med tem se je povzpela na stolicu g. Kristan, ki je kazal zborovalcem — „osle“!

Zborovalci so mu odvrčali na isti način ... aaaaa ...

— Svinje! — je kričal g. Kristan.

Kar naenkrat je priletela od nekd kupice, ki je padla tik poleg Kristana na tla in se razbila.

Redarji, ki so bili na zborovališču, so takoj skočili proti oni strani, od katere je priletela kupica. Nastal je splošen metež. Konečno so redarji odvedli — če pravega ali le namišljenega, ne vemo — metalca kupice in nekega družega, ki je dotičnega udaril.

Gospod Kristan je tedaj dobil vizijo. Obrnil se je proti neki strani, ter vpil: „Vidite, dr. Mandič! To je sad Vaše vzgoje, sad Vaše kulture! Tega vsega ste krivi Vi, dr. Mandič!“

Da je bila to le vizija g. Kristana, sledi iz dejstva, da dr. Mandiča včeraj sploh ni bilo v Škedenju!

Med tem so se primešali med naše nekateri italijanski sodrugi, ki so hoteli našince pomiriti, naj puste, da se bo govorilo.

„Govorite slovenski!“ jim je zadonelo nasproti.

E se non capisco?

„Kaj pa iščete potem na slovenskih shodih?“

Per aiutar i nostri compagni! Ponoven, povečan hrup.

Socijalisti so zahtevali od redarjev, naj v imenu volilnega zakona odstranijo nemirneže z zborovališča.

„Shod je naznanjen v dvorani, a ne v vrtu“, je glasil odgovor.

Ker se hrup ni polegel, je stopil gosp. Gaspari na stolicu in zavpil:

„Čprav vi vsi kričite, moja pljuča so dovolj močna, da vas prevpijem vseh. Zaključujem shod in ga odlašam za prihodnjico. Mi gremo sedaj na veselico zidarjev, onih zidarjev, ki ...“

Tedaj tudi g. Gasparijeva pljuča niso bila več dovolj močna, da bi bil mogel prevpiti hrup.

Med ironičnim ploskanjem in med živžganjem so odšli Kristan in sodrugi iz Škedenja.

Tako je suho poročilo. Mi moramo odkrito izjaviti, da globoko obžalujemo, da je volilni boj zavzel take forme. Ali krivi so temu le socijalisti sami, ki so začeli na slovenske shode privajati italijanske sodruge, ki izživajo naše ljudi. Če so oni izgubili vaje iz rok, da ne morejo več vzdržavati svoje mase na uzdi, naj nikar ne pričakujejo, da jim bo naše ljudstvo vračalo kruh za kamen! Pač pa jim ljudstvo vrača z enako mero. Za Mihevcem nasilnim nastopom minole sobote na našem shodu, so sledili v nedeljo na socijalističnem shodu gori opisani dogodki, pred katerimi je moral Kristan retirirati!

Shod na Greti.

Včerajšnji shod političnega društva „Edinost“ na Greti je bil izredno dobro obiskan.

Predsedoval je g. Jaklič.

Govoril je najprvo dr. Rybář, ki je povdarjal, da je postal volilni boj v zadnjih dneh zelo vroč. Socijalisti so začeli prihajati na naše shode, da bi iste motili. Mesto argumentov hočejo rabiti pesti. (Klici: Tudi kameje!) A mi se ne ustrašimo tako hitro. O tem so se mogli prepričati tudi že sami socijalisti in bržkone jim je danes že samim žal, da so začeli proti nam uporabljati taktiko pesti. Če pridejo na naše shode, jih mi mirno poslušamo, govorili so na naših shodih že Kopač, Regent, Kristan in kakor se že imenujejo vsi ti socijalistični voditelji. Sedaj pa so začeli na naše shode pošiljati ljudi, ki so mesto da bi govorili, zvižgali. Prvi poskus so napravili na Katinari, potem je prišel Kontovelj in potem shod pod milim nebom v četrtem okraju, kamor so socijalisti pripeljali italijanske in nemške socijaliste.

Zato so socijalisti dobili torej primeren odgovor.

Z razbijanjem shodov se nič ne pomaga. To so se mogli prepričati tudi socijalisti, ki so sicer leta 1907 razbijali vse italijansko-liberalne shode, a bi vendar-le izvzemši v prvem okraju ne bili zmagali brez naše pomoči. Soditi po razpoloženju, ki vlada med volilci, bodo odvisni socijalisti tudi letos od naših glasov (Razni mejklici. Socijalistov ne bomo več volili! Rajši kamoro kakor socijaliste itd.) Govornik je prosil, naj se v tem oziru ne izreka nikakih sodb, ker se bo šele videlo, kako se razmere razvijejo dne 13. junija.

Priporočal je ob enem, naj se pazi na to, da se te zadnje dneve pred volitvami ne bo razburjalo duhov še bolj; on se nada, da nas bodo socijalisti puščali sedaj pri miru, tako jih puščajmo pri miru tudi mi.

Potem je pojasnjeval, da je bila Greta zato priključena k drugemu volilnemu okraju, kjer je bilo pri ljudskem štetju leta 1900 izvzemši par družin, zapisano vse prebivalstvo za Italijane, a se je volilne okraje zaokrožalo po narodnosti.

Povdarjal je potem govornik, da za nas znači narodno vprašanje vprašanje kruha, ker hočemo, da imej na naši zemlji v prvi vrsti domač delavec pravico do dela in zaslužka, a ne da se uvaja sem regnikole, ki bi na podlagi internacionalnega programa socialne demokracije imeli tu iste pravice, kakor domačini.

Živahno odobravanje, ki je sledilo govornikovim besedam, je pričalo, da so iste res segale poslušalcem do srca.

G. Škrjanc je omenil obeh nasprotnih kandidatov, Gasserja in Cerniutza, ter dokazal, da Slovenci ne moremo voliti ne enega ne drugega. Povdarjal je potem, da smo Slovenci v prvi vrsti zato povsodi tepani, ker smo preveč ponižni in pohlevni. Zato proč s pohlevnostjo, proč s ponižnostjo!

Govornik priporoča, naj se te dni še porabi za agitacijo od moža do moža, da bo dan 13. junija najlepši praznik, kar smo jih še tržaški Slovenci dosedaj doživeli. (Živahno odobravanje!)

G. Jaklič je rekel, da je italijansko-liberalni kandidat za II. okraj dr. Gasser spredej Italijan, zadej Nemec, Cerniutz pa slovenski renegat. Zato Slovenec tudi za Cerniutza ne more glasovati.

Govornik je oistro bičal postopanje socijalistov, ki so prišli pod vodstvom gosp. Mihevc na slovenski shod v četrtem okraju in klicali fora in ščavi. Ali je pomislil Mihevc, da je veljal ta „fora“ tudi njemu?

Govornik je potem omenil gibanja v „Stabilimento tecnico“, kjer so socijalisti pustili delavce na cedilu, ter je potem s

pozivom, naj vsakdo gleda, da pripomore čimveč k temu, da izpadejo volitve dne 13. junija čim čisteje, zaključil shod.

Dnevne novice.

Masaryk v Dubrovniku. O priliki bivanja Masaryka je nameravalo dijaštvo skupaj s prebivalstvom prirediti zanj manifestacijo. Okrajno glavarstvo je s pomočjo žandarmerije prepovedalo vsako zbiranje po ulicah. Deželni šolski nadzornik Zavadlal je pa ukazal dijaštvu, da mora med bivanjem Masarykovem v Dubrovniku ostati doma. Kakor se vidi, mora biti Masaryk zelo nevarna oseba, sicer se ne bi vlada posluževala tako neumnih odredb proti njegovemu zasluzeni mu slovesu. Dijaška mladina ne sme videti vsučiliškega profesorja Masaryka, iskrenega prijatelja dijaštva, ki vse svoje moči in bogate darove posveča mladini. Z žandarmerijo operira vlada proti slovenskemu učenjaku, samo zato, ker se ta ne da ustrahovati od gospoda Aehrenthala. V tem potovanju vidi vlada bržkone zopet nekaj „veleizdajniškega“. Ali zastoj ves trud vlade in njenih Zavadlalov; simpatije jugoslovanov ostanejo na strani Masaryka, ki je edini imel poguma, da je pred vsem svetom razkrinkal ono škandalozno Aehrenthalovo politiko na jugu naše monarhije in grdih sredstev, ki se jih poslužuje ta politika.

A vocem Zavadlal! Nas je obšla rudečica srama in zapeklo nas je v dušo vspricho dejstva, da taki naši rojaki se svojim klečeplatvom, vedno pripravljenim služiti kakor slepo orodje vsakemu namenu nasilnikov, globoko kompromitujejo nas Slovence pred ostalim slovenskim svetom, tako, da pojm Slovenec postane v Dalmaciji skoro sinonimen s pojmom ... detektiva! Morali smo enkrat napisati to grenko resnico, ko smo morali že tolikokrat čuti iz ust Dalmatincev take trpke tožbe proti izvestnim servilnim slovenskim funkcijonarjem.

Na Portugalskem hoče vlada z vsemi sredstvi preprečiti čitanje najnovejše papeževe enciklike proti ločitvi cerkve od države. Listi, ki poročajo o njeni vsebini, se plenijo. Vlada je že sklenila odpraviti poslaništvo pri Vatikanu, kar bi bil prvi korak za ločitev.

Na Kitajskem se še vedno puntajo. Na južnem Kitajskem so revolucionarje premagale cesarske čete ter jih pobile in ujele približno tri sto. Vendar se uporniki zbirajo z nova. Vlada je poslala tudi v Mongolijo novih čet.

V Črnigori so, kakor poroča beligradska „Politika“, odkrili novo zaroto proti kralju Nikoli in vladi. Kompromitovanih je več črnogorskih politikov. Sledi zarota da vodijo v Beligrad. Ne treba praviti, da treba take vesti vsprejemati s skrajno previdnostjo.

V Bolgariji je zavladalo močno protiturško razpoloženje vsled večnih spopadov na meji. Bolgarski listi se zelo srdijo na ministrskega predsednika Gešova, ki kaže napram Turčiji premalo energije. „Večerna Pošta“ piše: Naša vlada ostaja mirna, a medtem teče na meji kri. — Med ljudstvom vlada vojno razpoloženje in dan ni več daleč, ko ljudstvo potegne vlado za seboj.

Na Angleškem se bo vršilo v kratkem kronanje kralja. Pripovedujejo, da je kralj povabil na to slavnost dva zastopnika delavskih organizacij. Vprašanje seveda je, če se tudi odzoveta vabilu.

V Belgiji je sedaj na dnevnem redu reforma šolstva. Socialni demokrati in liberalci so seveda za svobodno šolo, čemur se klerikalci protivijo. V zbornici je prišlo do velikega tumulta, ki je onemogočil vsako redno razpravo.

Domače vesti.

Volilni shod za Hrvate in Srbe. V nedeljo zjutraj se je v prostorih „Dalmatinskega Skupa“ vršil mnogoštevilni obiskan shod, ki ga je za Hrvate in Srbe sklicalo politično društvo „Edinost“. Na shodu je bil tudi državnozbornski kandidat dr. Rybář, ki je v lepem govoru razvil razloge, radi katerih so toliko politični, kolikor gospodarstveni interesi Hrvatov in Srbov v Trstu ozko spojeni s položajem, ki ga bodo zavzemali Slovenci v tem največjem trgovskem mestu v državi. Radi tega zahtevajo lastni interesi Hrvatov in Srbov, da podpirajo Slovence v vsakem njihovem nastopu, izlasti pa pri volitvah.

Shod je navdušeno pritrjeval izvajanjem dr. Rybářa in mu je na koncu pokazal to z burnim ploskanjem. V istem smislu sta govorila tudi predsednik shoda dr. Tomasič in dr. Baničević, naglašujoč, kako morajo vsi Hrvati in Srbi v Trstu glasovati za one kandidate, ki jih postavlja politično društvo „Edinost“.

Ta lepo vspeli shod je bil jaka manifestacija složnega delovanja vseh tržaških Slovanov v boju za napredek in svobodo. Zato ni ta skupščina mogla bolje končati, nego z brzojavko, ki se jo je odposlalo dr. Hinkoviču in ki se glasi: Sa izborne današnje skupščine šalju trščanski Hrvati i Srbi pozdrav branitelju časti cijele Jugoslavije, odsudjujući one, koji sramote Hrvatsku pred kulturnim svetom.

Pazite na uradno glasovnico in legitimacijo dostavljeni po pošti.

Tudi oni ki so že zamudili 24. urni rok za izjavo proti izbrisu iz volilne liste,

so najljubše naprošeni, da se v prid naše slovenske stvari nemudoma javijo v volilni centrali.

Jedini zastopniki delavskih interesov in gibanje v „Stabilimento tecnico trestino“. Iz krogov NDO. smo prejeli:

Socijalni demokratje naglašajo vedno, da so oni jedini pravi branitelji delavskih interesov in da delavstvo mora brambo svojih pravic poverjati jedino njim, ki delajo brez nikakega interesa za delavsko korist. To naglašajo posebno povodom volitev, ko znajo v reklamne svrhe izzivati razna gibanja, pri katerih pa čisto doživljajo fiaske ter kompromitirajo delavsko stvar, žrtvovaje delavske interese svojim strankarskim interesom! To pa jih čisto nič ne moti, da ne bi z raznimi sofizmi pokrivali svojega poraza ter dajali za bučniimi frazami razumeti, da so tako najbolje postopali za delavstvo.

Nu, to je karakteristika postopanja socijalnih demokratov, ki jo poznamo že od davna in ki jo je zavedno slovensko delavstvo po svoji veliki večini vže davno spregledalo. Te svoje — recimo — taktike — se bodo gotovo držali, gotovo tudi po najnovejšem fiasku, ki so ga doživeli z gibanjem v „Stabilimento tecnico“. Kdor je sledil temu gibanju od prvega začetka, mogel je jasno razbrati, da je bilo isto izzvano jedino v agitacijske namene in da je bilo vodjeno — nerensno. Voditelj tega gibanja je bil poznani Ezio Chiussi, „secretario per le provincie italiane“ (To naj si zapomni slovensko delavstvo! Socijalni demokratje imenujejo oficijelno: Gorico, Trst, Istro in Dalmacijo za „provincie italiane“. Altroche internacijonali della Federazione fra operai metallurgici in Austria). Chiussi je v kratkem času, odkar vodi socijalno demokratske kovinarje, doživel sijajnih — nevspehov! Omeniti hočemo samo vzporednega gibanja pri Lloyd in Strajk livarjev. Kakor je ob omenjenih nastopih sijajno propal — bilo radi svoje nesposobnosti, bilo radi svoje prevzetosti — tako je tudi pri gibanju v S. Marco pokazal svojo prevzetnost, da je vsakdo, ki le količkaj pozna razmere, mogel v naprej računati na neuspeh, ali pa — če je bilo to proračunjeno — na izdajstvo delavske stvari.

Delavske zahteve so bile povsem opravičene in so bile od uprave „Stabilimenta“ same pripoznane kakor take. Delavstvo bi bilo danes tudi doseglo svoje opravičene poboljšanje; a če ni, naj se zahvali na tem Chiussiju in socijalni demokraciji. „Stabilimento“ se namreč ni hotel pogajati s Chiussijem, ampak z delavstvom samim. A mesto da bi bil Chiussi privolil v to, mesto da bi bil — kakor bi bila njegova dolžnost — napotil odbor za pogajanja z upravo Stabilimenta — kaj je storil?

Odnehal je od vseh zahtev delavcev, da le ne žrtvuje — sebe! To so ti požitvalni branitelji delavskih interesov! Njim je torej več do Chiussija, nego do zboljšanja delavskih plačil, nego da bi dosegli koristi za delavstvo! To je izdajstvo na delavski stvari — izdajstvo, ki ga ne morejo zakriti nikake fraze in protesti.

In taki ljudje hočejo potem še apelirati tudi na slovensko delavstvo za podporo in solidarnost, se še hočejo bahati, da so požitvovalni, nesebični in pravi zastopniki delavskih interesov. Lepi branitelji to, ki v letu dnij doživljajo same fiaske in žrtvujejo interese delavstva! Vsem so še v spominu štrajk livarne, štrajk mornarjev in težakov pri lesnih trdkah. K tem se pridružuje sedaj še fiasko v stabilimentu!

Volilni shod v Barkovljah. Kljub slabemu vremenu zbralo se je v soboto zvečer v „Narodnem domu“ v Barkovljah obilo volilcev. Predsedoval je mestni svetovalec g. Sv. Martelanec, ki je po pozdravnem nagovoru naprosil g. dr. Rybářa, da razloži zbranim svoje misli.

Gospod kandidat burno aklamiran razvijal je v daljšem govoru sliko dosedanjega delovanja naše narodne stranke na posameznih poljih v materialni in moralni prospeh slovenskega življa na tržaškem ozemlju, kazal na njega vsestranski očitni napredek ter na delo, ki nas še čaka. Predlži na naloge parlamenta, ki se bode moral tudi v prihodnje baviti z zapletenimi narodnimi razmerami v državi, je razlagal dr. Rybář tudi dosedanje svoje delovanje v prid raznih naših slojev in završil z izjavo, da se hoče tudi v nadalje potegovati za korist in pravico svojih volilcev.

G. Križmančič je z znano rezko besedo opisal razmere v okolici, katero vsi poklicani činitelji do skrajnosti zanemarjajo in pozival navzoče, naj se ne zanašajo na nikogar razven na same sebe.

G. R. Starec je oistro grajal nastopanje nasprotnikov, ki skušajo dosežati s silo a zaman neke vspehe, za katere pa ni več močno pridobivati zavedne slovenske okolice.

G. dr. Pertot je še omenjal nekaj razlogov, ki nas navdajajo z gotovo nado, da prihodnjega 13. proslovimo zopet velik naroden praznik.

Zaključno besedo je imel g. predsednik Martelanec, ki je vspehuju navzoče na marljivo agitacijsko delo, da ne zaostanejo Barkovlje tudi v prihodnje za nobenim drugim krajem v okolici in ko je dal zatem kandidaturu g. dr. Rybářa na glasovanje, je bila ista soglasno in z oduševljenjem sprejeta.

Nedeljska avtomobilska dirka. Ob veliki udeležbi občinstva se je vršila v nedeljo predpoludne na cesti Trst-Opčina mednarodna avtomobilska dirka. Od 50 priglasišenih avtomobilov se jih je udeležilo 26. Izlasti zanimivo je bilo dirjanje avtomobilov ob jako strmih klancih openske ceste. Pripetila se ni nikaka nezgoda. Največ točk so dosegli vozovi češke tvrdke Laurent & Klement, ki si je s tem priborila Thurn-Taxi-sovo nagrado 10.000 K. Največji rekord dneva je dosegel v VIII. kategoriji C avtomobil Laurent & Klement s šoferjem Hieronimus, ki je rabil za 7400 metrov dolgo cesto 6 minut 7 tripetinke sekund.

Sadovi renegatske vzgoje. Pišejo nam: Predsinoči so prišli trije frkolini stari od 16—20 let, v družbi neke dekline v gostilno Fr. Štancar pri „Vipavcu“ v ul. Industrija 5 in začeli njega in njegove goste kar na debelo žaliti z najgršimi psovskami, ter groziti, da mu razbijajo vse — na kar so jih seveda njegovi gosti na hladno postavili. Koj nato so pa omenjeni junaki naskočili gostilno s kamenjem, pobili šipe in svetilke, in velika sreča je bila, da niso zadeli tudi kakega človeka, kar bi se bilo gotovo zgodilo, da se niso gostje umaknili v ozadje gostilne. In da niso nekateri pogumnejši med letanjem kamenja skočili za lopovi in jih pregnali, bila bi gostilna popolnoma demolirana. Za junaštvo čaka lopove zaslužena nagrada na deželnem sodišču.

V pojasnilo. Te dni je bilo čitati v „Edinosti“, da je gospodar neke žganjarne v ulici Miramar rekel, da bi najraje zastupil vse Slovence. — Slavno občinstvo naj pa pri tem ne misli na žganjarno v omenjeni ulici št. 25. — Dragotin Hreščak.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejmejo se: 2 knjigovodji, 1 kontorist, 1 poslovodja, 8 pomočnikov mešane stroke, 0 pomočnik železninske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 0 pomočnik špecerijske stroke, 0 pomočnik galanterijske stroke, 0 blagajničarka, 1 kontoristinja, 4 prodajalk, 7 učencev, 3 učenke, 1 potnik, 0 korespondent, 0 skladiščnik.

Službe iščejo: 2 knjigovodja, 6 skladiščnikov, 4 kontoristi, 5 poslovodjev, 3 potniki, 27 pomočnikov mešane stroke, 10 pomočnikov železninske stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 15 pomočnikov špecerijske stroke, 5 pomočnikov modne in galanterijske stroke, 7 kontoristinj, 9 blagajničark, 16 prodajalk, 2 korespondenta, 5 učencev, 5 učenke.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Tržaška mala kronika.

Tat v kavarni. Predsinočjem je v ljudski kavarni v ul. Molin a vento št. 4, neki tat ukradel lastnici raznoterosti v vrednosti 40 K. Tatu so našli. Isti je 37-let. dlnar Alojzij Benič, ki je bil že 1891. l. izgnan iz Trsta.

Česa se vse ne najde na stopnicah. Dne 21. m. m. so na oknu hodnika I. nadstropja hiše št. 17 v ulici Stadion našli čulico, v kateri so se nahajala razna ženska oblačila, popolnoma nova a raztrgana. Policija je sprejela robo v svojo shrambo. Zdi se, da gre za kako maščevanje.

Soprogino maščevanje. Vsled ovadbe lastne soproge je bil včeraj aretiran 37-let. Fran Ferretti, kamnosek iz Taranto v Spod. Italiji. Isti jo je glasom soprogine ovadbe, večkrat pretepel in jej tudi grozil s smrtjo ter je baje pri psovanju rabil izraze, ki bi tvorili zločin razžaljenja Velikanstva. Ferretti se je opravičeval s tem, da ga je tašča spravila ob pamet.

Pretep radi psovke. Gustav Baviera, star 15 let, mornar, Ivan Bressan, težak in 19-letni Josip Grattoni, so včeraj popold. tik Josipovega pomola srečali nekega Godino. Ne ve se zakaj, je Baviera zaklical Godini: „Špijon“. Godina je brž odgovoril s strašno klofuto. To je bil znak za začetek borbe. Ona trojica, kateri se je tudi pridružil 31-letni Viktor Požar, nezaposlen kotlar, je planila proti Godini, ga vrgla na tla in naklestila po vsem telesu; nako je hotel celo porabiti priliko, da bi Godini ukradel uro. Ko so na vpitje Godine prihiteli redarji, so napadalci ušli. Redarji pa so Baviero in Požarja dohiteli in ju aretirali.

Prišel pod avtomobil. Včeraj popol. je 72-letni kmetovalec Jurij Sosič iz Opčine ginal na pašo mlado kravo, kar mu je prišel nasproti avtomobil št. 342. Da reši kravo, ki se je splašila, je Sosič sam prišel pod avtomobil. Zadobil je zelo hudo rano na glavi in na drugih delih telesa. Šofer ga je pobral, stavil na avtomobil in ga odpeljal v Trst najprej na zdravniško postajo in potem v bolnišnico.

Poneverjenje. Anton S. nadelavec v Dejakovi zalogi piva, je včeraj inkasiral za svojega gospodarja okolo 192 K in nato izginil.

Koledar in vreme. — Danes: Norbert škof. — Jutri: Bertrand oglejski patrijarh. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 24° Cels. — Vreme včeraj: deloma oblačno.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dr. J. Hudec-a

Kolice

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Prejel sem Vaše **ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) in sem ga uporabil z dobrim uspehom. Poznam Vaše vino in ga rabim v svoji praksi že mnogo let kot krepilo za bolne na želodcu, pri malokrvnosti pri šibkih in to z najboljšim uspehom.

KOLICE, 20. marca 1910.

Dr. J. HUDEC.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** **Na obroke!**
TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje. 107
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

G. De Vecchi 8 L. Skerl
nasledniki A. FONDA
Trst, ulica del Bosco št. 17, Trst
zaloga • ovsa
klaje in otrobov.

SENO prve vrste po 8 K. Oves Ben po 20 K. Slama po 9 K. Koruzna slama po 12 K. Hastlinska žita po 20 K. Otrobi „V“ po 14 K. — Prodaja na drobno in debelo. Cene po dogovoru.

Zahtevati treba izrecno „GLOBIN“
tvrdke FRITZ SCHULZ junior D. D. :
POZOR! Pomislite se večkrat mnogi nič vredni ponarejeni izdelki.

Globin
najfinije
čistilo za čevlje
Edini izgotovilec
Fritz Schulz jun. delal. Lipsko.
Vredno usnje mehko in dolgo veljavno blest.
Grand prix St. Louis 1904 Zlata svet. Pariz 1900.
najboljše
čistilo za čevlje.

Zastopnik Alberto Tedeschi, Corso 2.
Dobiva se povsod v velikih dozah.

PRODAJALNA
manufaktur. blaga
Izbira borgeta, perila in drob-
narije za šivilje
FRAN KOCIJAN
Trst, ulica Molin a vento št. 17, Trst

Slovanska knjigarna Josip Gorenjec
v Trstu, ul. Caserma 16 (poleg kavarne Commercio)

se priporoča :: vsem botrcam in botrom ::

za nakup mašnih knjig za birmance. — Ima v zalogi vseh vrst mašnih knjig po raznih cenah, kakor tudi po-
dučne in zabavne knjige za mladino. — Lepa knjiga je
koristnejše darilo za otroke, kakor zlato in sladkarije.

Čevljarska zadruga v Mirnu

pri Gorici

Prodajalnica čevljev v Trstu vla Barriera vecchia 38

naznanja P. N. občinstvu v mestu in okolici, da ima vedno v svoji pro-
dajalni **VELIKO IZBERO** vsakovrstnih čevljev za gospode, gospe in otroke.
Dobi se tudi **močne čevlje za delavce in težake** vsake vrste in
lastnega izdelka. Sprejemajo se naročila po meri in tudi vsakovrst. poprave.
Zadruga izdeluje čevlje tudi za c. kr. vojno armado v popolno zadovoljstvo.

Goljufija v blagu in izdelovanju je izključena.
Priporoča se torej slavnemu občinstvu in okolici v slučaju potrebe, da ne
zamude priti v nje prodajalno.

78

Razstava : pohištva

VEDNO V ZALOGI: moderne in gosposke
spalne sobe in jedilnice iz amer. orehovine,
hrastovine in mahagonije; pisalne mize in
obešalniki za obleke. Prodaja po konkurenč-
nih cenah. Via Madonna del Mare št. 6
REZBARSKA DELAVNICA.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez
vsake bolečine
Dr. J. Čermák | V. Tuscher
: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik
... TRST ...
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Krojačnica za cvilliste in vojake : Franjo Polanec

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n.
Priporoča se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsako-
vrstna dela. Blago prve vrste, dele solidne, cene zmene.

Za birmo! Za birmo!

Se priporoča že poznani slovenski
urar in zlatar

Trst, ulica del Rivo št. 26
Velika izbira! — Velika izbira!
ALOJZIJ POVH
rojak.

Društvene vesti.

Godbeno društvo „Volarič“ v Lonjerju priredi dne 25. junija t. l. svojo prvo vrtno veselico na vrtu gostilne „Pri županu“. Na vsopred bo sviranje, petje, enodejanska igra in tombola. Po veselici se vrši na istih prostorih ples.

Prosimo slavna bratska društva, da bi ob določanju svojih prireditev tudi to veselico upoštevala.

Slov. akad. društvo „Adrija“ v Pragi V sredo, dne 7. t. m. priredi akademično društvo „Adrija“ v Pragi četrtletniški večer v restavraciji „u Kužih“ ob 8. uri zv. Gostje dobrodošli!

Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu naslovlja na sl. pevstva društva: Bliza se praznik sv. Rešnjega Telesa, ko nam bo nastopiti v procesiji s pevskim zborom. Prosimo uljudno, da bi nam bratska pevstva poslala čim več svojih pevcev v pomoč, da mi Slovenci pod svojo zastavo čim častneje nastopimo z močnim pevskim zborom in da se tako proslavimo z lepim slovenskim pevanjem po tržaških ulicah dan 15. junija.

Vesti iz Istre.

Volilni shod na Škofiji, ki ga je priredilo večerj popoldne politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri, je vspel prav povoljno. Shodu je predsedoval deželni poslanec Pangerc, kateri je v primernem govoru označil pomen predstojajočih volitev. — Posl. Valentič je razmotril važnost naše afirmacije v tem pretvezno laškem okraju.

Dr. Josip Mandić iz Trsta je razpravljaj o političnih razmerah v koperskem okraju in o strankah, katere so postavile svoje kandidature. Med njegovim govorom je prišlo do burnega prizora. Dr. Mandić je namreč dejal: „Ne verujem, da bi se kdo izmed vas našel, ki bo glasoval za dra. Benatti-ja. Kajti dotičnik bi ne bil več Slovenec, ampak — Judež Iškarijot!“ V tem trenutku je ustal nek domačin Bertok in jel kričati in braniti dra. Benatti. Seveda je takoj izginil odkoder je bil prišel.

Govoril je še g. J. Križmančič iz Trsta, nakar je g. Pangerc zaključil ta vspeli volilni shod v eni najbolj ogroženih točkah naše Istre.

Iz Slivja. Kakor že objavljeno se bo v Slivju, mični vasi, prihodno nedeljo, dne 11. junija 1911. vršila velika veselica na planem v korist CMD. Po predpripravi se daja soditi, da bo ta veselica nudila občinstvu mnogo užitka in zabave. Prijavilo se je vrlo sokolsko društvo iz II. Bistrice (med temi dva udeleženca turinske telovadne tekme), potem popolna sokolska godba iz Hrpelj ter pevska društva z nastopi. — Seveda ne izostanejo srečanje, šaljiva pošta, darilo najboljši plesalki, dražba jančka i. t. d.

Zunanjim udeležnikom bo tega dne možen tudi pristop v divno podzemeljsko krasoto „Dimnico“. Radi tega se nadejamo obilne udeležbe od strani občinstva iz bližnje in daljne okolice.

Razmere na c. k. pošti v Borštu in Dolini. Do 1. junija t. l. smo imeli poštnega sela ki je raznašal pisma v Borštu in Ricmanjih, ter donášal dnevno pošto iz Boršta v Dolino in obratno. Bil je to pravi vzor mladeniča, vseskozi pošten, marljiv, vesten in točen, tako, da mi v resnici pogrešamo takega sela. Bilo mu je komaj 17 let. Poleg svojega poklica je opravljal ubogi šibki mladenič vsa kmetijska, hlapčevska, ženska dela itd. itd. pri gospej poštarici v Borštu. Pod težo teh neznosnih bremenskih razmer je obnemogel in je bil tudi primoran zapustiti to mučno službo. — A za vso to pridnost, vestnost, poštenost je imel mesečno plačo (čujte in strmite!) 30 K, reci trideset K a. v. Ne verjamemo, da je slav. c. k. poštna direkcija v Trstu vsa ta dela pri ces. kr. poštarici v Borštu nalagala temu ubogemu mladeniču za borih 30 K mesečno. In že, ker ne verjamemo v to, vprašamo gospo poštarico, ali ni to zloraba nad mladim človeškim bitjem?

V Dolini pa ima raznašalec pisem mesečno plačo celih 10 K!! Kako more s to mizerabelno plačo vestno in točno opravljati skozi vse leto svojo službo, ki mu ne pušča niti enega dneva v letu — svo-bode?!

Da, da, so pač prebivalci v Dolini in Borštu — Slovenci in zato si misli slav. c. k. poštna direkcija, da je za te individue vse dobro.

Hočemo in zahtevamo od slav. c. k. poštnega ravnanstva v Trstu, da določi tudi našim ljudem pošteno plačo za to težavno in odgovorno službo na deželi, da bodo zamogli vestno izvrševati svoj posel v prid prebivalstvu in poštne uprave same!

Vesti iz Goriške.

Kolesarsko društvo „Gorica“ priredi nepreklicno v nedeljo dne 16. julija t. l. cestno dirko na progi Kabard-Tolmin, združeno z veliko ljudsko veselico na občinskem prostoru v Tolminu. Na vsopred bodo: petje, godba, ameriška pošta itd. Na veselici bo sodelovala popolna vojaška godba iz Gorice. — Društva so naprosena, da ne prirejajo ta dan drugih veselici. Odbor.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj inšer. oddelku.

Mladenič, vsjen konja od mladosti, išče službo kot kočijšč ali fiakar, ali pri kaki trgovini kot prevoznik, oziroma voznik v tovarni. Je legera, poštenega obnašanja in popolnoma zanesljiv. Naslov pove inšer. oddelku „Edinosti“ pod šte. 961.

Vsi birmanci in birmanke želijo slikati se s svojimi botri na dan birme pri edinem našem fotografu JERKIČU, Trst, ul. Poste 10, - Gorica, gospodsk. ul. 7. — CENE ZNIZANE. 315

Hlev za konje ali krave se odda v najem 30. avgusta t. l. v ulici Moreri v Rojanu. — Vpraša naj se pri gosp. Pečenku, via Miramar št. 1. 986

Mala stanovanja se oddajo v najem v Rojanu. Vpraša naj se v žganjarni via Geppa št. 16. 987

Gospodično večšo italijanske in hrvatske korespondence sprejme Starec, glavni zastopnik Vzajemne zavarovalnice na Prosoku. 990

Lepo opremljena soba se odda v najem v Rojanu v bližini cerkve. Naslov pove inšer. oddelku Edinosti. 968

Priporoča se mizar M. Majcen, ul. Belvedere 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištvo. 899

Na prodaj zemljišče z izvirno vodo ob miramarski cesti, dve minuti oddaljeno od Miramara. Informacije kavarana Moncenio od ure 7. do 8. popoldne. Gerlane. 985

Agenti in zastopniki

se iščejo v vsakem mestu za prodajo garantiranih srečk z raven velike provizije in nagrade.

Velik in lep zaslužek! — Pismene ponudbe na naslov:

Banka Alexander - Budapest
Hauptpostfach št. 126.

SIR
Trapiščni po . . . kron 1.80 kilogr.
Tilaver (delavski sir) po . . . 1.60
PRVO ZAGREBAČKO MLJEKARSTVO
Zagreb, Duga ulica 13.

Sv. - Ivansko konsumno društvo
(„Narodni dom“) Vrdela
razpisuje

službo krčmarja.

Prošnje je vložiti do 1. julija 1911. — Pojasnila daje **HINKO SCHMIDT**, vis. a. vis. „Narodnega doma“.

ODBOR.

Kupujte vsi obleke samo v slov. trgovini

V. Dobauschek

Trst - ul. Giosuè Carducci II - Trst

vogal ulice Torre Bianca 45

dobro poznani kot najceneji v mestu.

Za sedanjo spomladansko - letno sezono dospela je velika izbira gotovih oblek za moške in dečke.

Obleke za moške od kron 14—60.

Nadalje velika zaloga jopičev, hlač, telovnikov, sraje, jopice, spodnjih hlač, nogavic, ovratnikov itd.

Izgotavljajo se obleke za moške po meri. 2000 vzorcev moškega blaga. 2000 vzorcev moškega blaga.

Antonio Dobner

— urar in zlatar —
sodni Izvedenec

se je preselil v ul. DELLE
POSTE 3 vogal Torre bian-
ca (TOBAKARNA)

Sprejema vsakovrstne po-
prave PO ZMERNIH CE-
NAH Z JAMSTVOM.

80.000 UR

bo darovanih!

Prevzete izključne razprodaje mi omogočuje ponujati za samo 3 krone krasno pozlačeno fino remont. uro na sidro s pozlačenim ali posrebrjenim kazalnikom. Ta ura je 36 ur idoča, za kar se jamči na tri leta. Nihče naj ne zamudi to ugodno priliko, dokler traja zaloga ter naj si naroči tako uro za 3 K. 2 kosa 5 K 50., 3 kosi 8 K 40. — Pošilja po povzetju

ekspozitna trgovina H. SPINGARN

Krakov šte. 240.

Za to, kar ne ugaja, se vrne denar. — Izključen vsak riziko.

„Caffè Goldoni“

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopisi in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA. Za obilen obisk se najtopleje priporoča **FRANJO MARINŠEK**.

TRATTORIA

„All' Antica Pompei“

Trst, Piazza Carlo Goldoni 4

Priporoča se slavnemu občinstvu. — Toči se izvrstno vino: teran, istrsko, furiansko in belo. Šnefeldsko pivo. Domača kuhinja z raznovrstnimi miznimi in gorkimi jedili. — Za obilen obisk se toplo priporoča **FRANJO MARINŠEK**.

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, 1.

TELEFON 251 Rom. II.

(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Haeker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke

obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

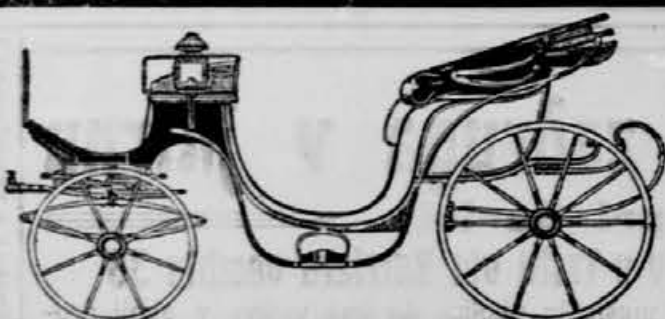
Trst, ul. Giosuè Carducci 31.

Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Po-prave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Podruž. via Riborgo 28

Pismena priznanja visokih oseb so na upogled. Cenike in proračune razpošiljam brezplačno.

TOVARNA VOZOV
PETER KERSIČ

v Spodnji Šiški, kolodvor Ljubljana

(Kranjsko)

Dobavitelj vseh poštah voz c. kr. avstr. pošte. — Poštah vozovi patent Kersič št. 43.741 za Ogrsko, št. 31.925 za Avstrijo.

Priporoča svojo bogato zalogo raznih vozov, nadalje se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča naročila po meri in risbi natančno in najsolidnejše, za kar jamčim.

P. KERSIČ

Popravki se izvršujejo po odgovarjajočih cenah in se uračunajo rabljeni vozovi.

Čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRIERA VECCHIA ŠT. 10 (NASPROT BLAGOČASNE GATTI)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvrstno in cene zmerne.